

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2022/148

Karar Sayısı : 2023/70

Karar Tarihi : 5/4/2023

R.G.Tarih-Sayı : 18/5/2023-32194

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Ankara 11. İdare Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 1/2/2018 tarihli ve 7075 sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair;

A. Kanun'un 10. maddesinin 25/7/2018 tarihli ve 7145 sayılı Kanun'un 22. maddesiyle değiştirilen (1) numaralı fıkrasının on üçüncü cümlesinin,

B. Kanun'a 7145 sayılı Kanun'un 23. maddesiyle eklenen 10/A maddesinin (4) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinin,

Anayasa'nın 125. maddesine aykırılığı ileri sürülerek iptallerine karar verilmesi talebidir.

OLAY: Davacının Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu kararı uyarınca kamu görevine iade edilmesinin ardından parasal haklarının yasal faizi ile birlikte karşılanması talebiyle idareye yaptığı başvurunun reddi üzerine açtığı tam yargı davasında itiraz konusu kuralların Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptalleri için başvurmuştur.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKÜMLERİ

7075 sayılı Kanun'un itiraz konusu kuralların da yer aldığı;

A. 10. maddesinin 7145 sayılı Kanun'un 22. maddesiyle değişik (1) numaralı fıkrasının on üçüncü cümlesi şöyledir:

“Bu kişiler, kamu görevinden çıkarılmalarından dolayı herhangi bir tazminat talebinde bulunamaz.”

B. 7145 sayılı Kanun'un 23. maddesiyle eklenen 10/A maddesinin (4) numaralı fıkrasının ikinci cümlesi şöyledir:

“Bu kişiler, kamu görevinden çıkarılmalarından dolayı herhangi bir tazminat talebinde bulunamaz.”

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Kadir ÖZKAYA, Engin YILDIRIM, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Yıldız SEFERİNOĞLU, Selahaddin MENTEŞ, Basri BAĞCI, İrfan FİDAN, Kenan YAŞAR ve Muhterem İNCE'nin katılımlarıyla 30/11/2022 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında öncelikle uygulanacak kural sorunu görüşülmüştür.

2. Anayasa'nın 152. ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddelerine göre bir davaya bakmakta olan

mahkeme, bu dava sebebiyle uygulanacak bir kanunun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görmesi hâlinde veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda bu hükümlerin iptalleri için Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkilidir. Ancak anılan maddeler uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması, iptali talep edilen kuralın da o davada uygulanacak olması gerekir. Uygulanacak kural ise bakılmakta olan davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte bulunan kurallardır.

3. 7075 sayılı Kanun'un 10/A maddesinde terör örgütlerine veya Millî Güvenlik Kurulunca devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğunun değerlendirilmesi sebebiyle kamu görevinden, meslekten veya görevden çıkarılan ya da ilişkisi kesilen subay, astsubay, uzman jandarmalar ile Emniyet Genel Müdürlüğünde emniyet hizmetleri sınıfına tabi olanlar ve Dışişleri Bakanlığı diplomatik kariyer memurlarından haklarında mahkemeler tarafından göreve iade mahiyetinde karar verilenler ile Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu (Komisyon) tarafından başvurunun kabulü kararı verilenlerin kamu kurum ve kuruluşlarında istihdamına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir. Bu bağlamda anılan maddenin (4) numaralı fıkrasının itiraz konusu ikinci cümlesinde bu madde kapsamında göreve başlayan kişilerin kamu görevinden çıkarılmalarından dolayı herhangi bir tazminat talebinde bulunamayacakları hüküm altına alınmıştır.

4. İtiraz yoluna başvurulmuş davada davacının Genelkurmay Başkanlığı Personel Başkanlığı Merkez Daire Başkanlığı Bütçe Maliye Şube Müdürlüğünde bütçe hazırlama uzmanı olarak görev yapmakta iken kamu görevinden çıkarıldığı ve Komisyona yaptığı başvurunun kabul edilmesi üzerine Orduve Müdürlüğüne uzman memur olarak atandığı, dolayısıyla anılan madde kapsamında sayılan meslek ya da görevlerle bir ilgisinin bulunmadığı anlaşılmıştır.

5. Bu itibarla 7075 sayılı Kanun'un 10/A maddesinin (4) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinin itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma imkânı bulunmamaktadır. Bu nedenle söz konusu cümleye ilişkin başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

6. Açıklanan nedenlerle; 1/2/2018 tarihli ve 7075 sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair;

A. Kanun'un 10. maddesinin 25/7/2018 tarihli ve 7145 sayılı Kanun'un 22. maddesiyle değiştirilen (1) numaralı fıkrasının on üçüncü cümlesinin esasının incelenmesine,

B. Kanun'a 7145 sayılı Kanun'un 23. maddesiyle eklenen 10/A maddesinin (4) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinin itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma imkânı bulunmadığından bu cümleye ilişkin başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE,

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

7. Başvuru kararı ve ekleri, Raportör İsmail Emrah PERDECİOĞLU tarafından hazırlanan işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu kanun hükmü, dayanan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Esas Sayısı : 2022/148
Karar Sayısı : 2023/70

8. 7075 sayılı Kanun'un 10. maddesinin 7145 sayılı Kanun'la değişik (1) numaralı fıkrasının itiraz konusu on üçüncü cümlesi Anayasa Mahkemesinin 30/6/2022 tarihli ve E.2018/137, K.2022/86 sayılı kararıyla iptal edilmiş olup anılan karar 12/1/2023 tarihli ve 32071 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

9. Bu itibarla iptaline karar verilen anılan cümleye yönelik itiraz başvurusunun konusunun kalmadığı anlaşılmıştır.

10. Açıklanan nedenle konusu kalmayan itiraz başvurusu hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

1/2/2018 tarihli ve 7075 sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun'un 10. maddesinin 25/7/2018 tarihli ve 7145 sayılı Kanun'un 22. maddesiyle değiştirilen (1) numaralı fıkrasının on üçüncü cümlesine ilişkin itiraz başvurusu hakkında **KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA 5/4/2023 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.**

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Kadir ÖZKAYA

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
Basri BAĞCI

Üye
İrfan FİDAN

Üye
Kenan YAŞAR

Üye
Muhterem İNCE